

May-June 2021, Volume 10, Issue 3

Explain the Structural Pattern between Basic Needs and Marital Quality Based on the Mediating Role of Ego Power

Massomeh Jamali¹, Parvaneh Ghodsi^{2*}, Sadegh Taghiloo³, Malek Mirhashemi⁴

1- PhD Student in Department of General Psychology, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2- Assistant Professor, Department of Psychology, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

3- Assistant Professor, Department of Psychology, Astara Branch, Islamic Azad University, Astara, Iran.

4- Associate Professor, Department of Psychology, Rudehen Branch, Islamic Azad University, Rudehen, Iran.

Corresponding author: Parvaneh Ghodsi, Assistant Professor, Department of Psychology, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Email: elham_ghodsi@yahoo.com

Received: 5 April 2021

Accepted: 31 May 2021

Abstract

Introduction: Satisfaction of basic needs will lead to self-control and the power of the ego, in which case, through the organization of the ego in controlling life, will affect the quality of marriage. The aim of this study was to explain the structural pattern between basic needs and quality of married life based on the mediating role of ego power.

Methods: The research method was descriptive-correlation. The statistical population of this study included all married students of the University of Tehran in 2020. 384 people were selected by convenience sampling. Demographic questionnaire, "Dyadic Adjustment Scale", "Basic Needs Satisfaction in General Scale" and "Ego Strength Scale" were used to collect data. The validity of the instruments was measured using content validity by qualitative method and reliability by internal consistency method by calculating Cronbach's alpha coefficient. Structural equation model and SPSS .24 and Amos. 24 were used to analyze the data.

Results: The indirect path coefficient between basic psychological needs and marital quality ($P= 0.001$, $\beta= 0.243$) was positive due to ego power and was significant at the level of 0.01.

Conclusions: The power of the ego positively mediates the relationship between the basic psychological needs of autonomy, competence and relationship, and the dependence and quality of married life. It is suggested that in counseling and psychological services centers, trainings be provided to married people who refer to marital complaints on how to satisfy their basic psychological needs and ways to increase ego empowerment and quality of married life.

Keywords: Satisfaction of Needs, Ego, Marital Quality.

تبیین الگوی ساختاری بین نیازهای بنیادین و کیفیت زناشویی بر اساس نقش میانجیگر قدرت ایگومعصومه جمالی^۱، پروانه قدسی^{۲*}، صادق تقی لو^۳، مالک میرهاشمی^۴

۱- دانشجوی دکتری گروه روان شناسی عمومی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
 ۲- استادیار، گروه روان شناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
 ۳- استادیار، گروه روان شناسی، واحد آستارا، دانشگاه آزاد اسلامی، آستارا، ایران.
 ۴- دانشیار، گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.
 نویسنده مسئول: پروانه قدسی، استادیار، گروه روان شناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
 ایمیل: elham_ghodsi@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۳/۱۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۱/۱۶

چکیده

مقدمه: ارضای نیازهای بنیادین موجب خودکنترلی و قدرت ایگو خواهند شد که در این صورت به واسطه سازمان یافتگی ایگو در کنترل زندگی بر کیفیت زناشویی تأثیر خواهند داشت. هدف پژوهش حاضر تبیین الگوی ساختاری بین نیازهای بنیادین و کیفیت زندگی زناشویی بر اساس نقش میانجیگر قدرت ایگو است.

روش کار: روش پژوهش توصیفی-همبستگی می باشد. جامعه آماری شامل تمام دانشجویان متأهل دانشگاه تهران در سال ۱۳۹۹ بود. از میان آن ها ۳۸۴ تن به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه جمعیت شناختی، "مقیاس سازگاری زناشویی" (Dyadic Adjustment Scale)، "مقیاس ارضای نیازهای اساسی عمومی" (Basic Needs Satisfaction in General Scale) و "مقیاس قدرت ایگو" (Ego Strength Scale) استفاده شد. روایی ابزارها با استفاده از روایی محتوای به روش کیفی و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ اندازه گیری شد. برای تحلیل داده ها از الگوی معادلات ساختاری و نرم افزارهای اس پی اس ۲۴ و آموس ۲۴ استفاده شد.

یافته ها: ضریب مسیر غیرمستقیم بین نیازهای بنیادین روان شناختی و کیفیت زناشویی ($\beta=0/243, P=0/001$) به واسطه قدرت ایگو، مثبت و در سطح $0/01$ معنادار بود.

نتیجه گیری: قدرت ایگو رابطه بین نیازهای بنیادین روان شناختی خودمختاری، شایستگی و ارتباط و وابستگی و کیفیت زندگی زناشویی را به صورت مثبت معنادار میانجیگری می کند. پیشنهاد می شود که در مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی آموزش هایی را به افراد متأهل مراجعه کننده با شکایت های زناشویی جهت نحوه ارضای نیازهای بنیادین روان شناختی شان و روش های افزایش توانمندی ایگو و کیفیت زندگی زناشویی ارائه شود.

کلیدواژه ها: ارضای نیازها، ایگو، کیفیت زناشویی.

مقدمه

و کلی است که مفاهیم ۱. رضایت زناشویی، ۲. شادکامی زناشویی و ۳. توافق زناشویی را در برمی گیرد (۲). کیفیت زندگی زناشویی را می توان احساس عینی از خشنودی، رضایت و لذت تجربه شده توسط زن و شوهر زمانی که تمام جوانب ازدواجشان را در نظر می گیرند دانست. کیفیت زندگی زناشویی از انطباق بین وضعیتی که مورد انتظار است و وضعیت موجود فرد در روابط زناشویی حاصل می شود و در واقع نگرش مثبت و لذت بخشی است که

خانواده (family)، یکی از نهادهای مهم در جوامع به خصوص در جامعه ایران محسوب می شود که اگر از عملکرد مناسبی برخوردار باشد، اعضای خانواده نیز از سلامت و بهزیستی برخوردار خواهند بود. نهاد خانواده به زیرمجموعه هایی تقسیم می شود که اصلی ترین آن، نظام زناشویی است که نقطه وصل آن، پیمان ازدواج و زناشویی است (۱). اصطلاح کیفیت زناشویی (marital quality) یک اصطلاح عمومی

ارگانیزمی/ نیازهای روان شناختی اساسی و انگیزشی/ انواع انگیزش تبیین می‌کند. نظریه خودتعیین‌گری پیشنهاد می‌کند که افراد از ۳ نیاز روان شناختی بنیادین شامل شایستگی، خودمختاری و در رابطه بودن برخوردارند. رضایت از این نیازهای اساسی باعث ارتقاء رویه‌های انگیزشی مطلوب و حالت‌های انگیزش خودمختارانه و درونی است که منجر به سلامت روان شناختی و تسهیل تعامل مؤثر با جهان بیرون می‌شود (۱۶). برخی مطالعات ارتباط نیازهای بنیادین روان‌شناختی را با متغیرهای زناشویی نشان داده‌اند. نتایج پژوهش سیوندیان و همکاران (۱۱) نشان داد که ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی با سازگاری زوجین رابطه مثبت معنادار دارد. نتایج پژوهش Bravo & Lmpkin (۱۷) نشان داد که یکی از مهم‌ترین عوامل اختلافات زناشویی، نیازهای برآورده نشده زوجین است.

خانواده در زمره مهم‌ترین نظام‌های اجتماعی است که بر اساس ازدواج بین دو جنس مخالف شکل می‌گیرد، ازدواج یکی از بنیادهای تقریباً جهان شمول به حساب می‌آید و هیچ بنیانی این چنین صمیمانه زندگی بشر را تحت تأثیر قرار ندهاده است، اما از آسیب‌های گوناگون در امان نیست. هدف از ازدواج، برطرف شدن نیازهای طرفین است و اگر نیازهای زوجین برطرف نشود و به راه حل مثبتی جهت دست‌یابی به نیازهایشان نرسند، تنش، ناکامی، سرخوردگی، خشم و در نهایت دلزدگی بروز پیدا می‌کند. برای اکثر زوجین، شادمانی در زندگی، بیشتر به ازدواجی موفق و روابط زناشویی توأم با رضایت وابسته است (۱۸). بسیاری از همسران در برقراری و حفظ روابط دوستانه و صمیمی با یکدیگر دچار مشکل‌اند، بعلاوه وجود نارضایتی در روابط بین همسران به کاهش میزان سلامت و بهداشت روانی کم شدن میزان رضایت از زندگی و اشکال در روابط اجتماعی آن‌ها می‌انجامد و این موضوع بر اهمیت و ضرورت پژوهش حاضر می‌افزاید. براساس آنچه که مطرح شد به نظر می‌رسد ارضای نیازهای بنیادین موجب خودکنترلی و ضعف/ قدرت‌ایگو خواهند شد که در این صورت به واسطه یکپارچگی و سازمان‌یافتگی ایگو در کنترل و کنار آمدن با امورات بر کیفیت زندگی زناشویی تأثیر خواهند داشت. با نگاهی بر آنچه که پیش‌تر ذکر شد روابط بین هر یک از متغیرهای قدرت‌ایگو با کیفیت زندگی زناشویی و سازه‌های مرتبط با آن قبلاً به قدر کافی مورد بررسی قرار گرفته است، اما آنچه که در این بین نادیده گرفته شده تأثیر پذیری این

زن و شوهر از جنبه‌های مختلف زناشویی خود دارند (۳). کیفیت زندگی زناشویی تحت تأثیر عوامل زیادی قرار دارد که از آن جمله می‌توان به عوامل فردی نظیر ویژگی‌های شخصیتی (۴)، وضعیت اشتغال و شغل فرد (۵) و ابتلاء به بیماری‌های مزمن (۶) اشاره کرد. از آنجاکه در زندگی زناشویی چالش‌های متعددی رخ می‌دهد و کیفیت زندگی زناشویی را تحت تأثیر قرار می‌دهد، لذا میزان «قدرت‌ایگو» (ego strength) از طریق روند صحیح و توان مدیریت و مواجهه با چالش‌ها به صورت غیرمستقیم بر کیفیت زندگی زناشویی تأثیر می‌گذارد (۷). ضعف ایگو (ego depletion) به حالتی اشاره دارد که خود از منابع کافی برای خودکنترلی و خودتنظیمی و کنترل تکانه و وسوسه‌های درونی برخوردار نیست (۸). قدرت ایگو، مجموعه‌ای از کنش‌های «خود» یکی از ساختارهای اساسی شخصیت است. میزان قدرت ایگو بر حسب مجموعه توانمندی‌های روان‌شناختی فرد برای حل تعارضات درون‌روانی و تعامل با محیط شامل مهار من، تاب‌آوری من، سازوکارهای دفاعی و راهبردهای مقابله‌ای تعیین می‌شود (۹). در این راستا، شکری و همکاران (۱۰) چنین نتیجه گرفتند که افرادی که نیرومندی ایگوی بالاتری دارند، قابلیت بیشتری در مواجهه با مشکلات و تغییرات مربوط به رابطه خود داشته و در نتیجه کیفیت زناشویی بالایی را تجربه می‌کنند. در پژوهش سیوندیان و همکاران (۱۱) زوجینی که دلبستگی اجتنابی در خانواده آن‌ها بیشتر بود اگر قدرت ایگوی کمتری داشتند، سازگاری زناشویی در آن‌ها کمتر بود و اگر قدرت ایگوی بیشتری داشتند، سازگاری زناشویی در آن‌ها بیشتر بود.

رضایت از نیازهای اساسی باعث ارتقاء رویه‌های انگیزشی خودانگیخته، خودگردانی و خودکنترلی در رفتار و در نتیجه عملکرد مطلوب می‌شود (۱۲). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که از طریق ارضای نیازهای روان‌شناختی بنیادی (basic psychological needs) می‌توان میزان کیفیت زندگی زناشویی و سلامت افراد را ارتقا داد (۱۳، ۱۴). شناخت نیازهای روان‌شناختی بنیادی به عنوان محرک‌هایی که رفتار را برانگیخته و با انگیزه می‌نماید، موضوعی قابل تأمل است (۱۵). خودتعیین‌گری که به برآورده شدن نیازهای روانی اساسی انسان در زمینه خودمختاری، ارتباط و شایستگی وابسته است؛ رفتار و انگیزش برانگیزاننده انسان را در چهارچوب عوامل محیطی یعنی محیط‌های حامی یا بازدارنده خودمختاری، شخصیتی/گرایش‌های علیتی،

(۲۴)؛ هرگز= صفر تا بیش از یک بار در روز= ۵ (عبارت های ۲۵ تا ۲۸)؛ ۲ درجه ای بله= صفر و خیر= ۱ (عبارت های ۲۹ و ۳۰)؛ ۷ درجه ای بسیار ناخشنود= صفر تا کاملاً خشنود= ۶ (عبارت ۳۱) و رابطه من می تواند هیچ وقت موفقیت آمیز نباشد= صفر تا من به شدت مایلم که رابطه ام موفقیت آمیز باشد= ۵ (عبارت ۳۲) ارزیابی می کند. حداقل نمره صفر و حداکثر نمره ۱۵۱ است. کسب نمره بالاتر در این ابزار به معنای میزان بالاتری از هر یک از زیر مقیاس ها است و بدین ترتیب فرد از رضایت، همبستگی و توافق زناشویی بالاتری برخوردار است و ابزار محبت بیشتری را تجربه می کند و افرادی که نمره آن ها ۱۰۱ و یا کمتر باشد ناسازگار تلقی می شوند (۲۰).

Cuenca Montesino و همکاران (۲۱) پس از بررسی ویژگی های روانسنجی «مقیاس سازگاری زناشویی» بر روی نمونه ای شامل ۵۹۰ زوج در شهر مادرید اسپانیا، روایی همگرای را بر اساس همبستگی مثبت با زیر مقیاس «مذاکره» (negotiation) از «مقیاس تجدید نظر شده راهکارهای تعارضی» (Revised Conflict Tactics Scale) برابر با ۰/۰۶ و با روایی افتراقی آن را بر اساس همبستگی با زیر مقیاس های «پرخاشگری روان شناختی» (psychological aggression) و «پرخاشگری جسمانی» (physical aggression) از «مقیاس تجدید نظر شده راهکارهای تعارضی» به ترتیب برابر با ۰/۲۷- و ۰/۰۹- گزارش کردند. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای نمونه فوق برابر با ۰/۸۰ گزارش شد. Chiara و همکاران (۲۲) بررسی ویژگی های روانسنجی «مقیاس سازگاری زناشویی» بر روی نمونه ای شامل ۸۹۶ تن در ایتالیا انجام داد. روایی سازه با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی، ۴ عامل تأیید شد و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای نمونه فوق برابر با ۰/۹۲ گزارش شد.

ملازاده و همکاران (۲۳) پس از بررسی ویژگی های روانسنجی «مقیاس سازگاری زناشویی» بر روی نمونه ای شامل ۳۳۸ تن متأهل ساکن تهران، روایی همگرا را با «آزمون سازگاری و پیش آگهی زناشویی» (Marital Adjustment and Prediction Tests) برابر با ۰/۷۵ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای نمونه فوق برابر با ۰/۸۹ گزارش شد. آیسان نژاد و همکاران (۲۴) برای بررسی ویژگی های روانسنجی «مقیاس سازگاری زناشویی» بر روی نمونه ای شامل ۳۳۸ تن متأهل

متغیرها از متغیرهای زیربنایی تر نظیر نیازهای بنیادین است. از این رو هدف پژوهش تبیین الگوی بین نیازهای بنیادین و کیفیت زندگی زناشویی براساس نقش میانجیگر قدرت ایگو بود.

روش کار

روش پژوهش توصیفی- همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمام دانشجویان متأهل دانشگاه دولتی شهر تهران در سال ۱۳۹۹ بود. در پژوهش حاضر متناسب با تعداد پارامترها که در شکل ۱ نشان داده شده (۷ خطای نشانگر مربوط به متغیرهای نیازهای بنیادین و کیفیت زندگی زناشویی، ۳ مسیر از نیازهای بنیادین به قدرت ایگو و کیفیت زندگی زناشویی و از قدرت ایگو به کیفیت زندگی زناشویی و ۲ خطای متغیر درون زاد نهفته مربوط به متغیرهای قدرت ایگو و کیفیت زندگی زناشویی) تعداد نمونه ۳۲ برابر تعداد پارامتر یعنی معادل ۳۸۴ تن برآورد شد (۱۹) که به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. یک پرسشنامه به علت مخدوش بودن کنار گذاشته شد و ۳۸۳ تن مورد مطالعه قرار گرفتند. ملاک های ورود به پژوهش حاضر شامل سن بالای ۱۸ سال تا ۴۵ سال، طول مدت ازدواج: حداقل ۲ سال، عدم استفاده همزمان از داروهای غیر از داروهای افسردگی و روان درمانی و عدم ابتلا به بیماری های جسمانی مزمن از جمله تیروئید، دیابت و سرطان بود. به منظور جمع آوری اطلاعات از ابزارهایی به شرح زیر استفاده شد:

«پرسشنامه جمعیت شناختی» که شامل سن و جنس، طول مدت ازدواج، گزارش مصرف دارو، دریافت رواندرمانی در طول یکسال گذشته، ابتلا به بیماری های جسمانی مزمن و تعداد فرزندان بود.

«مقیاس سازگاری زناشویی» (Dyadic Adjustment Scale) که توسط Spanier در سال ۱۹۷۶ ساخته شده، شامل ۳۲ عبارت است که برای ارزیابی کیفیت رابطه زناشویی از نظر زن و شوهر طراحی شده و ۴ زیر مقیاس رضایت زوج ها (dyadic satisfaction)، همبستگی زوج ها (dyadic cohesion)، توافق زوج ها (dyadic consensus) و ابزار محبت (affectional expression) را در طیف های لیکرت ۶ درجه ای همیشه ناموافق= صفر تا همیشه موافق= ۵ (عبارت های ۱ تا ۱۵)؛ هرگز= ۵ تا همیشه= صفر (عبارت های ۱۶ تا ۲۲)؛ ۵ درجه ای هرگز= صفر تا هر روز= ۴ (عبارت های ۲۳ و

وابستگی به ترتیب ۰/۸۷، ۰/۸۳ و ۰/۹۱ گزارش شد. زاهدی تجربی و همکاران (۲۸) ویژگی های روانسنجی «مقیاس ارضای نیازهای اساسی عمومی» بر روی نمونه ای شامل ۱۲۰ مرد و ۱۹۲ زن ایرانی بررسی کردند. روایی همگرا با زیر مقیاس «عاطفه مثبت» در «مقیاس عواطف مثبت و منفی» و «سیاهه سلامت روان-۲۸» (Mental Health Inventory-28) انجام شد. درباره میزان همبستگی اطلاعات دقیق گزارش نشده است. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای نمونه فوق برای ۳ زیر مقیاس خودمختاری، شایستگی و ارتباط و وابستگی به ترتیب ۰/۷۸، ۰/۷۳ و ۰/۸۱ گزارش شد.

«مقیاس قدرت ایگو» (Ego Strength Scale) که در سال ۱۳۹۵ توسط بشارت (۲۹) ساخته شده و شامل ۲۵ عبارت است که ۵ زیر مقیاس «مهار من» (ego-control)، «ساز و کارهای دفاعی» (defense style)، «تاب آوری» (resiliency) و «راهبردهای مقابله ای مسئله مدار» (problem solving) و «راهبردهای مقابله ای هیجان مدار» (coping strategies) و «راهبردهای مقابله ای هیجان مدار» (emotional coping strategies) را در یک طیف لیکرت ۵ درجه ای از خیلی کم=۱ تا خیلی زیاد=۵ مورد ارزیابی قرار می دهد. در این ابزار حداقل نمره ۲۵ و حداکثر نمره ۱۲۵ است و کسب نمره بالاتر در این ابزار به معنای میزان بالاتری از هر یک از زیر مقیاس ها است (۲۹). سطح بندی نمره ها گزارش نشده است. بشارت (۲۹) در مطالعه خود ویژگی های روانسنجی «مقیاس قدرت ایگو» بر روی نمونه ای شامل ۱۲۲ بیمار ایرانی و ۲۷۴ تن بهنجار ایرانی، روایی همگرای «مقیاس قدرت ایگو» را با زیر مقیاس «عاطفه مثبت» در «مقیاس عواطف مثبت و منفی» و با زیر مقیاس «عاطفه منفی»، «مقیاس عواطف مثبت و منفی» و «مقیاس دشواری تنظیم هیجان» اندازه گیری کرد. درباره میزان همبستگی این ابزار با سایر ابزارها اطلاعات دقیق تری گزارش نشده است. ضریب ثبات به روش بازآزمایی با فاصله زمانی ۲ تا ۶ هفته ۰/۸۳ تا ۰/۸۸ گزارش شده است. بشارت (۹) بررسی ویژگی های روانسنجی «مقیاس قدرت ایگو» بر روی نمونه ای شامل ۲۶۷ تن دانشجوی دانشگاه های شهر تهران انجام داد. روایی همگرای «مقیاس قدرت ایگو» را با زیر مقیاس «عاطفه مثبت»، «مقیاس عواطف مثبت و منفی» را برای زیر مقیاس های «مهار من»، «سازوکارهای دفاعی»، «تاب آوری» و «راهبردهای مقابله ای مسئله مدار و هیجان مدار» به ترتیب ۰/۳۷،

ایرانی، روایی همگرا را با «پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ» (Enrich Marital Satisfaction Questionnaire) برابر با ۰/۵۲ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای نمونه فوق برابر با ۰/۷۹ گزارش کردند. «مقیاس ارضای نیازهای اساسی عمومی» (Basic Needs Satisfaction in General Scale) که توسط Gagné در سال ۲۰۰۳ ساخته شده، شامل ۲۱ عبارت است که ۳ زیر مقیاس «خودمختاری» (autonomy)، «شایستگی» (competence) و «ارتباط و وابستگی» (relatedness) را در طیف ۷ درجه ای لیکرت از کاملاً غلط=۱ تا کاملاً درست=۷ مورد ارزیابی قرار می دهد. در این ابزار حداقل نمره ۲۱ و حداکثر نمره ۱۴۷ است و کسب نمره بالاتر در این ابزار به معنای میزان بالاتری از هر یک از زیر مقیاس ها است (۲۵). سطح بندی نمره ها گزارش نشده است. Gagné (۲۵) بررسی ویژگی های روانسنجی «مقیاس ارضای نیازهای اساسی عمومی» بر روی نمونه ای شامل ۷۷ زن و ۴۲ مرد دانشجوی کانادایی انجام داد. روایی همگرا را با «مقیاس حمایت از خودمختاری والدین» (Parental Autonomy Support Scale) برای ۳ زیر مقیاس خودمختاری، شایستگی و ارتباط و وابستگی به ترتیب ۰/۴۵، ۰/۵۳ و ۰/۵۶ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای نمونه فوق برابر با ۰/۸۹ گزارش شد. Johnston & Finney (۲۶) بررسی ویژگی های روانسنجی مقیاس ارضای نیازهای اساسی عمومی» روی نمونه ای شامل ۲۵۹۸ دانشجوی آمریکایی تازه ورود به دانشگاه و ۱۰۳۵ دانشجوی آمریکایی در سال های بالاتر دانشگاه انجام دادند. روایی سازه به روش تحلیل عاملی تأییدی وجود ۳ عامل را تأیید کرد و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای نمونه ای شامل ۳۶۳۳ دانشجوی آمریکایی برابر با ۰/۷۸ گزارش شد. بشارت و رنجبری کلاگری (۲۷) بررسی ویژگی های روانسنجی «مقیاس ارضای نیازهای اساسی عمومی» روی نمونه ای شامل ۵۸۴ تن دانشجوی دانشگاه های تهران انجام دادند. روایی همگرای مقیاس با زیر مقیاس «عاطفه مثبت» (positive affect) در «مقیاس عواطف مثبت و منفی» (Positive Affects and Negative Affects Scale) برای ۳ زیر مقیاس خودمختاری، شایستگی و ارتباط و وابستگی به ترتیب ۰/۳۵، ۰/۴۹ و ۰/۴۷ گزارش کردند. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای نمونه فوق برای ۳ زیر مقیاس خودمختاری، شایستگی و ارتباط و

افراد رعایت شد و به شرکت کننده ها اطمینان داده شد که شرکت در پژوهش هیچ گونه آسیب احتمالی برای شرکت کنندگان نداشته است. در پژوهش حاضر پرسشنامه ها به مدت ۳ ماه و در پاییز سال ۱۳۹۹ جمع آوری شد. برای تحلیل داده ها از روش های آمار توصیفی از جمله میانگین و انحراف معیار و روش الگویابی معادلات ساختاری به شرط برقراری پیش فرض های معادلات ساختاری استفاده شد. پیش فرض های نرمال بودن و نرمال بودن توزیع چند متغیری با استفاده از «چولگی» (skewness)، «کشیدگی» (kurtosis) و «فاصله مهلبویس» (Mahalanobis distance) و عدم وجود رابطه «همخطی» (alignment) در بین متغیرهای پیش بین با استفاده از «ضریب تحمل» (tolerance coefficient) و «تورم واریانس» (variance inflation) بررسی شد. برای آزمون برازش الگوی معادلات ساختاری از شاخص های نیکویی برازش «مجذور کای» (Chi Square) با مقدار احتمال بزرگ تر از ۰/۰۵؛ «مجذور کای هنجار شده» (Normed Chi Square) با نقطه برش کوچک تر از ۳؛ «ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب» (Approximation (RMSEA Goodness of Fit Index)) با نقطه برش کوچک تر از ۰/۰۸؛ «شاخص نیکویی برازش» (GFI) با نقطه برش کوچک تر از ۰/۹۵؛ «شاخص تعدیل شده برازندگی» (Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)) با نقطه برش کوچک تر از ۰/۹۰ و «شاخص نیکویی تطبیقی» (Comparative Fit Index (CFI)) با نقطه برش کوچک تر از ۰/۹۵ و نرم افزارهای اس پی اس نسخه ۲۴ و آموس - ۲۴ و روش برآورد «پیشینه احتمال» (Likelihood) استفاده شد.

یافته‌ها

در این پژوهش ۱۹۵ زن (۵۰/۹ درصد) و ۱۸۸ مرد (۴۹/۱ درصد) دانشجو با میانگین و انحراف معیار سنی ۳۴/۷۳ و ۶/۳۴ حضور داشتند. شرکت کنندگان میانگین و انحراف معیار مدت زمان زندگی مشترک با همسر خود را به ترتیب ۶/۸۵ سال و ۵/۳۴ اعلام نمودند. در بین زنان ۲ تن (۱ درصد) در مقطع کاردانی، ۱۰۰ تن (۵۱/۳ درصد) در مقطع کارشناسی، ۷۱ تن (۳۶/۴ درصد) در مقطع کارشناسی ارشد و ۲۲ تن (۱۱/۳ درصد) در مقطع دکتری مشغول به تحصیل بودند. در بین مردان ۹ تن (۴/۸ درصد) در مقطع کاردانی، ۹۳ تن

۰/۳۳، ۰/۳۰، ۰/۴۴ و ۰/۳۹ و همبستگی با زیر مقیاس «عاطفه منفی» در «مقیاس عواطف مثبت و منفی» را برای زیر مقیاس های «مهار من»، «سازوکارهای دفاعی»، «تاب آوری» و «راهبردهای مقابله ای مسئله مدار و هیجان مدار» به ترتیب ۰/۳۵، ۰/۳۳، ۰/۴۱، ۰/۳۰ و ۰/۳۴- گزارش کرد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای نمونه فوق برای زیر مقیاس های «مهار من»، «سازوکارهای دفاعی»، «تاب آوری» و «راهبردهای مقابله ای مسئله مدار و هیجان مدار» به ترتیب برابر با ۰/۷۵، ۰/۸۳، ۰/۸۰، ۰/۸۸ و ۰/۸۴ گزارش شد.

در پژوهش حاضر روایی محتوا به روش کیفی «مقیاس سازگاری زناشویی»، «مقیاس ارضای نیازهای اساسی عمومی» و «مقیاس قدرت ایگو» برای تمام عبارات ها مورد تأیید ۶ تن از مدرسین هیأت علمی روان شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز قرار گرفت. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ ابزارها بر روی ۳۸۳ تن دانشجوی دانشگاه تهران که در پژوهش حاضر شرکت داشتند، برای زیر مقیاس های «رضایت زوج ها»، «همبستگی زوج ها»، «توافق زوج ها» و «براز محبت» «مقیاس سازگاری زناشویی» به ترتیب برابر با ۰/۷۲، ۰/۷۵، ۰/۷۸ و ۰/۷۳؛ برای زیر مقیاس های «خودمختاری»، «شایستگی» و «ارتباط و وابستگی» در «مقیاس ارضای نیازهای اساسی عمومی» به ترتیب برابر با ۰/۷۷، ۰/۸۱ و ۰/۷۶ و برای «مقیاس قدرت ایگو» برابر با ۰/۸۶ به دست آمد.

برای جمع آوری داده ها، پس از هماهنگی و کسب مجوز از دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز و همچنین دانشگاه تهران، فراخوان شرکت در این پژوهش به همراه شماره تماس پژوهشگر در کانال های و گروه های رسمی و غیررسمی دانشگاه تهران قرار گرفت. افراد داوطلب جهت شرکت در پژوهش با تماس با پژوهشگر بعد از اینکه از اهداف پژوهش به طور کامل مطلع شدند، مشخصات خود را به همراه دست نوشته ای جهت بررسی ملاک های ورود به پژوهش و خروج از پژوهش و جهت اعلام رضایت آگاهانه برای پژوهشگر ارسال کردند و بعد از بررسی مشخصات جمعیت شناختی پرسشنامه ها به صورت آنلاین آماده شد و برای شرکت کنندگان ارسال شد. تکمیل پرسشنامه ها ۲۰ تا ۳۰ دقیقه زمان می برد. در این پژوهش اصول اخلاقی پژوهش از جمله رازداری، محرمانه ماندن و حریم خصوصی

انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی بین نیازهای بنیادین روان‌شناختی، قدرت ایگو و کیفیت زندگی زناشویی را نشان می‌دهد.

۴۹/۵ درصد) در مقطع کارشناسی، ۵۹ تن (۳۱/۴ درصد) در مقطع کارشناسی ارشد و ۲۷ تن (۱۴/۴ درصد) در مقطع دکتری مشغول به تحصیل بودند. (جدول ۱) میانگین،

جدول ۱: یافته‌های توصیفی و همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱. نیازهای بنیادین - خودمختاری	-							
۲. نیازهای بنیادین - شایستگی	۰/۶۶**	-						
۳. نیازهای بنیادین - ارتباط و وابستگی	۰/۷۵**	۰/۵۳**	-					
۴. قدرت ایگو	۰/۴۰**	۰/۴۷**	۰/۳۸**	-				
۵. کیفیت زندگی زناشویی - رضایت زناشویی	۰/۳۱**	۰/۲۷**	۰/۰۶	۰/۳۶**	-			
۶. کیفیت زندگی زناشویی - توافق دونفری	۰/۳۰**	۰/۳۹**	۰/۳۶**	۰/۴۳**	۰/۳۸**	-		
۷. کیفیت زندگی زناشویی - همبستگی دونفری	۰/۴۱**	۰/۳۵**	۰/۳۰**	۰/۵۴**	۰/۴۹**	۰/۵۱**	-	
۸. کیفیت زندگی زناشویی - ابراز محبت	۰/۴۳**	۰/۲۵**	۰/۴۷**	۰/۴۵**	۰/۲۳**	۰/۳۳**	۰/۶۲**	-
میانگین	۳۱/۱۱	۲۸/۹۷	۳۶/۱۳	۸۷/۵۱	۴۵/۳۵	۴۳/۶۹	۱۱/۳۲	۷/۸۷
انحراف معیار	۵/۷۱	۶/۷۵	۷/۱۴	۱۴/۴۰	۷/۹۰	۸/۵۲	۳/۰۶	۲/۰۹
چولگی	-۰/۷۴	-۰/۲۱	-۰/۶۶	-۰/۱۶	۰/۶۲	-۰/۷۷	-۰/۱۰	-۰/۶۹
کشیدگی	-۰/۱۴	-۰/۴۶	-۰/۵۰	-۰/۴۹	-۰/۲۷	-۰/۷۵	-۰/۵۹	-۰/۴۲
ضریب تحمل	۰/۵۱۰	۰/۵۱۵	۰/۶۱۳	۰/۴۵۰	-	-	-	-
تورم واریانس	۱/۹۶۱	۱/۹۴۳	۱/۶۳۱	۲/۲۲۱	-	-	-	-

جدول فوق نشان می‌دهد که مقادیر "ضریب تحمل" متغیرهای پیش‌بین بزرگ‌تر از ۰/۱ و مقادیر عامل "تورم واریانس" آن‌ها کوچک‌تر از ۱۰ است. بنابراین، مفروضه عدم وجود همخطی نیز در بین داده‌ها برقرار بود. لازم به توضیح است که مفروضه نرمال بودن توزیع چند متغیری از طریق تحلیل اطلاعات مربوط به "فاصله مهلنوبایس" و ترسیم نمودار آن مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت این نتیجه حاصل شد که مفروضه نرمال بودن توزیع چند متغیری نیز در بین داده‌ها برقرار است. در پژوهش حاضر نیازهای بنیادین و کیفیت زندگی زناشویی متغیرهای مکنون بودند و چنین فرض شده بود که متغیر مکنون نیازهای بنیادین به وسیله نشانگرهای خودمختاری، شایستگی و ارتباط و وابستگی و متغیر مکنون کیفیت زندگی زناشویی به وسیله نشانگرهای رضایت زناشویی، توافق دونفری، همبستگی درون فردی و ابراز محبت سنجیده می‌شود. (جدول ۲) شاخص‌های برازندگی الگوی اندازه‌گیری اولیه و اصلاح شده را نشان می‌دهد.

(جدول ۱) نشان می‌دهد که به استثنای رابطه بین زیر مقیاس ارتباط و وابستگی نیازهای بنیادین روان‌شناختی و زیر مقیاس رضایت زناشویی کیفیت زندگی زناشویی، ضرایب همبستگی بین دیگر زیر مقیاس‌های آن دو متغیر مثبت و در سطح ۰/۰۱ معنادار است. همچنین قدرت ایگو نیز به صورت مثبت و در سطح معناداری ۰/۰۱ با زیر مقیاس‌های چهارگانه کیفیت زندگی زناشویی همبسته بود. (جدول ۱) نشان می‌دهد که مقادیر کشیدگی و چولگی همه متغیرها در محدوده +۲ و -۲ قرار دارد. بنابراین، توزیع داده‌های مربوط به هر یک از متغیرها نرمال بود. یکی از مفروضه‌های مهم الگویابی معادلات ساختاری، عدم وجود رابطه همخطی است. این مفروضه به این موضوع می‌پردازد که متغیرهای پیش‌بین در یک الگو همپوشانی بالاتر از ۶۴ درصد نداشته باشند. در صورتی که "پراکندگی" (variance) بین دو متغیر پیش‌بین بالاتر از ۶۴ درصد باشد، یعنی مفروضه عدم وجود رابطه همخطی برقرار نیست و باید یکی از متغیرهای پیش‌بین از الگو حذف شود (۱۹).

جدول ۲: شاخص‌های برازش الگوی اندازه‌گیری

شاخص‌های برازندگی	الگوی اولیه	الگوی اصلاح شده
مجذور کای	۶۶/۷۰	۴۰/۶۸
درجه آزادی الگو	۱۳	۱۲
مجذور کای هنجار شده	۵/۱۳	۳/۳۹
شاخص نکویی برازش	۰/۹۵۶	۰/۹۷۵
شاخص تعدیل شده برازندگی	۰/۸۹۸	۰/۹۳۶
شاخص نکویی تطبیقی	۰/۹۵۵	۰/۹۷۶
ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب	۰/۱۰۴	۰/۰۷۹

صورت منطقی بودن، اعمال شود. در صورتی که اصلاحات الگو منجر به برازش قابل قبول نشود، در آن صورت چنین نتیجه‌گیری می‌شود که الگو با داده‌های گردآوری شده برازش ندارد. در نهایت شاخص‌های برازندگی حاصل شد که نشان می‌دهد الگوی اندازه‌گیری با داده‌های گردآوری شده براش قابل قبول دارد ($\chi^2/df=3/39$ ، $CFI=0/976$ ، $RMSEA=0/079$ و $AGFI=0/936$ ، $GFI=0/975$).

در الگوی ساختاری پژوهش حاضر چنین فرض شده بود که نیازهای بنیادین روان‌شناختی هم به صورت مستقیم و هم با میانجی‌گری قدرت ایگو، کیفیت زندگی زناشویی را پیش‌بینی می‌کند. تحلیل انجام شد و نتایج نشان داد که همه شاخص‌های برازندگی حاصل از تحلیل الگوی معادلات ساختاری از برازش الگوی ساختاری با داده‌های گردآوری شده حمایت می‌کنند ($\chi^2/df=3/42$ ، $CFI=0/974$ ، $RMSEA=0/080$ و $AGFI=0/926$ ، $GFI=0/926$ ، $X^2(17)=58/47$). ضرایب مسیر بین متغیرها را در الگوی ساختاری پژوهش نشان می‌دهد.

(جدول ۲) نشان می‌دهد که به استثنای شاخص برازندگی "ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب" دیگر شاخص‌های برازندگی حاصل از تحلیل عاملی تأییدی از برازش قابل قبول الگوی اندازه‌گیری با داده‌های گردآوری شده حمایت می‌کنند ($\chi^2/df=5/13$ ، $CFI=0/955$ ، $GFI=0/956$ ، $RMSEA=0/104$ و $AGFI=0/898$). به دلیل اهمیت شاخص برازندگی "ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب" الگوی اندازه‌گیری با ایجاد "همپراش" (covariance) بین خطاهای دو نشانگرها (رضایت زناشویی و ابراز محبت) اصلاح شد. لازم به توضیح است که زمانی که شاخص‌های برازندگی الگو مناسب نباشد، پژوهشگر باید با اصلاح الگو سعی کند شاخص‌های برازش بهتری به دست آورد، از آنجا که شاخص‌های اصلاح الگو (model modification indices)، در نرم افزار آموس وجود دارد. برنامه پیشنهاد می‌دهد که با ایجاد "همپراش" (پیکان دو سویه) بین خطاهای تا چه اندازه شاخص‌های برازندگی بهبود می‌یابد. قطعاً باید پیشنهاد اصلاح به لحاظ منطقی توسط پژوهشگر ارزیابی شود و در

جدول ۳: ضرایب مسیر در الگوی ساختاری

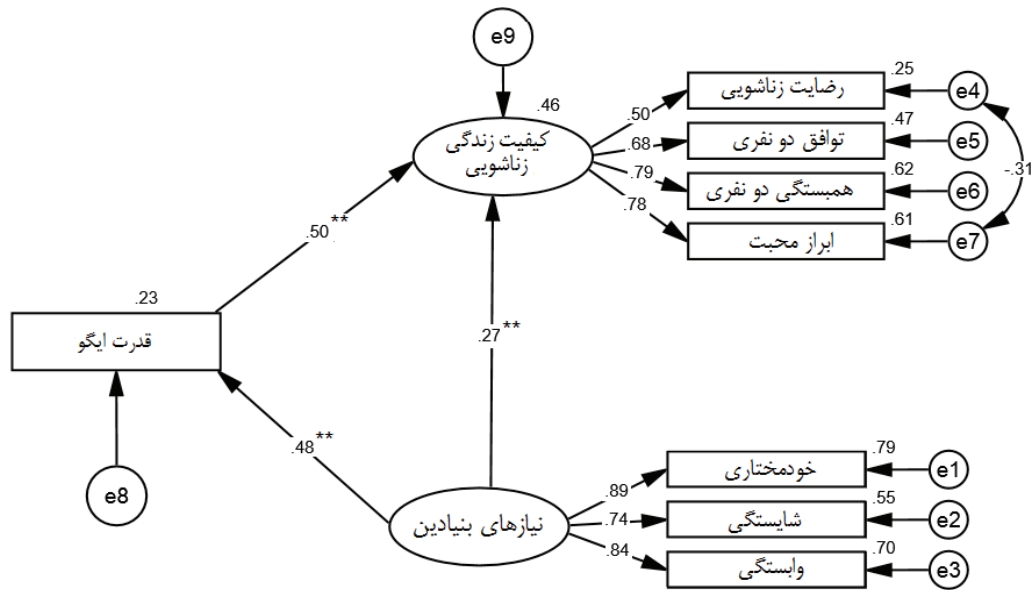
متغیر پیش بین	برآورد اثر استاندارد نشده	خطای معیار	برآورد اثر استاندارد شده	مقدار احتمال
قدرت ایگو - کیفیت زندگی زناشویی	۰/۱۳۹	۰/۰۲۸	۰/۵۰۲	۰/۰۰۱
نیازهای بنیادین - قدرت ایگو	۰/۸۰۵	۰/۱۱۸	۰/۴۸۳	۰/۰۰۱
ضریب مسیر مستقیم نیازهای بنیادین - کیفیت زندگی زناشویی	۰/۱۲۶	۰/۰۳۴	۰/۲۷۴	۰/۰۰۱
ضریب مسیر غیرمستقیم نیازهای بنیادین - کیفیت زندگی زناشویی	۰/۱۱۲	۰/۰۲۵	۰/۲۴۳	۰/۰۰۱
ضریب مسیر کل نیازهای بنیادین - کیفیت زندگی زناشویی	۰/۲۳۸	۰/۰۴۰	۰/۵۱۷	۰/۰۰۱

سوی دیگر، ضریب مسیر کل بین قدرت ایگو و کیفیت زندگی زناشویی ($\beta=0/502$ ، $P=0/001$) مثبت و در سطح ۰/۰۱ معنادار بود. منطبق بر نتایج (جدول ۳) ضریب مسیر غیرمستقیم بین نیازهای بنیادین روان‌شناختی و کیفیت

همچنان که در جدول فوق ملاحظه می‌شود ضریب مسیر کل (مجموع ضرایب مسیر مستقیم و غیرمستقیم) بین نیازهای بنیادین روان‌شناختی و کیفیت زندگی زناشویی ($\beta=0/517$ ، $P=0/001$) مثبت و در سطح ۰/۰۱ معنادار بود. از

زندگی زناشویی ($\beta=0/243, P=0/001$) مثبت و در سطح $0/01$ معنادار بود.

شکل ۱: الگوی ساختاری با استفاده از داده‌های استاندارد

نیازهای بنیادین، سلامت روان شناختی متأهلین را تأمین و تعامل مؤثر در روابط زناشویی را تسهیل می‌کند. ارضای نیازهای بنیادین خودمختاری، شایستگی و تعلق در افراد بتواند بر عملکرد خانواده تأثیر مثبت داشته باشد و از طریق بهبود عملکرد خانوادگی زوجین در افزایش کیفیت زناشویی مؤثر باشد.

علاوه بر این، نتایج پژوهش حاضر نشان داد بین قدرت ایگو و کیفیت زندگی زناشویی رابطه مثبت وجود دارد. این نتیجه با نتایج حاصل از پژوهش شگری و همکاران (۱۰) همسو بود. در تبیین یافته حاضر می‌توان گفت از آنجاکه افراد به دنبال حمایتگرهای اجتماعی و شکل دهی روابط بین فردی و صمیمی نظیر روابط دو نفر رضایت بخش در قالب ازدواج برای کنار آمدن با تنش‌های عاطفی هستند، یکی از کارکردهای اولیه روابط موضوعی و شکل‌گیری ایگو تنظیم تجارب عاطفی است (۳۳). قدرت ایگو به عنوان یک عنصر مهم در رشد و پختگی شخصیت برای برقراری روابط صمیمی و تداوم روابط زناشویی مطرح شده است. داشتن یک شخصیت رشدیافته به اکتساب قدرت ایگو وابسته است که موجب حل بحران‌های مراحل مختلف زندگی زناشویی و تداوم روابط بین فردی نظیر روابط زناشویی افراد می‌شود (۳۴). قدرت ایگو نه تنها به فرد در شکل دهی روابط سالم کمک می‌کند بلکه به وی کمک می‌کند تا با مشکلات حاصل از زندگی زناشویی مقابله کند و به

بحث

هدف پژوهش حاضر تعیین الگوی ساختاری بین نیازهای بنیادین و کیفیت زندگی زناشویی براساس نقش میانجیگر قدرت ایگو بود. نتایج پژوهش حاضر نشان داد بین نیازهای بنیادین روان‌شناختی و کیفیت زندگی زناشویی همبستگی مثبت وجود دارد. این نتیجه با نتایج حاصل از پژوهش‌های سیوندیان و همکاران (۱۱) و Bravo & White Lumpkin (۱۷) همسو بود. در تبیین یافته حاضر می‌توان گفت نظریه خودتعیینی‌گری بر این باور است که در تمام انسان‌ها بسته به میزان ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی، روابط عاشقانه، رضایت‌بخش‌تر خواهند بود. متأهلینی که در روابطی قرار دارند که ارضاکنده ۳ نیاز بنیادین آن‌ها است، بیشتر خواهان ابراز احساسات خود هستند و با سهولت بیشتر به حمایت همسر خود می‌پردازند (۳۰)؛ احساس خودمختاری، شایستگی و تعلق، ارتقابخش شکل‌های مختلف رفتارهای اجتماعی مانند کمک کردن و همکاری به قصد سود رساندن و تعهد است که باعث ارتقاء روابط زوجین نیز می‌شود. وقتی فردی احساس کند که نیازهایش ارضا شده است، پاسخ‌های سازگارانه‌تری را برای حل تعارض‌ها به کار می‌گیرد (۳۱). این چنین است که این زوجین تعهد بیشتری را در روابط زناشویی از خود نشان می‌دهند و رضایت بیشتری را تجربه می‌کنند (۳۲). بنابراین، به نظر می‌رسد که رضایت از ارضای هر یک

موقعیت‌های تنش زای زناشویی انطباق پیدا می‌کنند. از طرف دیگر، افرادی که از ضعف ایگو در رنج هستند، به موقعیت‌های تنش زا و تعارضات زناشویی به شیوه‌ای خشک و انعطاف‌ناپذیر و با حالت تکراری یا شیوه‌ای بسیار آشفته و بی‌نظم پاسخ می‌دهند (۳۶) و بدین ترتیب کیفیت زندگی زناشویی تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد قدرت ایگو رابطه بین نیازهای بنیادین روان‌شناختی خودمختاری، شایستگی و ارتباط و وابستگی و کیفیت زندگی زناشویی را به صورت مثبت معنادار میانجیگری می‌کند. بنابراین، پیشنهاد می‌شود که در مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی آموزش‌هایی را به افراد متأهل مراجعه‌کننده با شکایت‌های زناشویی جهت نحوه ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی همسران خود و روش‌های افزایش توانمندی ایگو و کیفیت زناشویی ارائه شود. این پژوهش نیز همچون سایر پژوهش‌ها با محدودیت‌هایی چون استفاده از ابزار خودگزارش دهی و استفاده از نمونه‌گیری غیرتصادفی روبرو بود. بنابراین در تعمیم نتایج احتیاط باید صورت گیرد.

سیاسگزاری

این مطالعه بخشی از نتایج رساله دکتری معصومه جمالی، رشته روان‌شناسی عمومی، با راهنمایی خانم دکتر پروانه قدسی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز است که در تاریخ ۱۳۹۹/۴/۲۸ با کد ۱۰۱۴۸۵۳۹۹۶۸۵۹۹۱۱۳۹۹۱۶۲۳۱۱۹۹۳ سامانه پژوهشیار دانشگاه آزاد اسلامی به نشانی <https://ris.iau.ac.ir> ثبت شده است. بدین وسیله از همه دانشجویان دانشگاه تهران که در این پژوهش شرکت کردند، همچنین مسئولین دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه تهران که با همکاری خود امکان این پژوهش را فراهم آوردند تشکر و قدردانی می‌شود.

تضاد منافع

پژوهش حاضر هیچ گونه تضاد منافی برای نویسندگان نداشته است.

حل مسائل بپردازد (۳۵) و بدین ترتیب، افراد با قدرت ایگوی بالاتر روابط صمیمی بیشتری را با همسر خود تجربه می‌کنند، مسئولیت‌پذیری بیشتری در قبال یکدیگر دارند، در روابط متعهدترند (۳۴) و در نهایت روابط زناشویی با کیفیت تری را تجربه می‌کنند.

در نهایت نتایج پژوهش حاضر نشان داد قدرت ایگو همبستگی بین نیازهای بنیادین روان‌شناختی و کیفیت زندگی زناشویی را به صورت مثبت معنادار میانجیگری می‌کند. این نتیجه با نتایج حاصل از پژوهش‌های شکری و همکاران (۱۰)؛ سیوندیان و همکاران (۱۱) و Bravo & White Lumpkin (۱۷) همسو بود. در تبیین یافته حاضر می‌توان گفت چنین به نظر می‌رسد که ارضای هر یک از نیازهای خودمختاری، شایستگی و ارتباط و وابستگی موجب شکل‌گیری و استفاده از راهبردهای مقابله‌ای کارآمد در مواجهه با عوامل تنش‌زای محیطی در متأهلین می‌شود. به این صورت که با ارضای نیاز به شایستگی فرد به این‌باور کارآمدی دست می‌یابد که از قابلیت حل مسئله بالایی برخوردار است. ارضای نیاز خودمختاری برای وی اراده و نیروی کنترل در مهار تکانه‌ها را فراهم می‌آورد به طوری که فرد قادر خواهد بود در مواقع لزوم دست به تصمیم‌گیری‌های مناسبی بزند. ارضای نیاز ارتباط و وابستگی با فراهم آوردن شبکه‌ای از افراد و حمایت اجتماعی برای وی موجب می‌شود تا فرد از تاب‌آوری کافی در برخورد با تنش‌ها و تعارضات زناشویی برخوردار باشد و در نهایت ارضای همه این نیازها که فرد را به توانمندی‌های ایگو مجهز می‌سازند، موجب می‌شوند فرد آسفتگی کمتری را به واسطه متوسل شدن به سازوکارهای دفاعی انطباقی و نه غیرانطباقی تجربه کند.

قدرت ایگو به عنوان یک عنصر مهم در رشد و پختگی شخصیت برای ارضای نیازهای اساسی در بافت روابط صمیمی نظیر ازدواج مطرح شده است (۳۴). متأهلینی که قدرت ایگوی بالاتری دارند به دلیل داشتن رویکردی انعطاف‌پذیر به زندگی، در مواجهه با تکالیف دشوار و تنش‌زا دچار آسفتگی و مشکلات هیجانی نمی‌شوند. این افراد، عواطف مثبت بیشتر، سطوح بالاتری از اطمینان به خود و سازگاری روان‌شناختی بیشتری در زندگی زناشویی نسبت به افرادی با قدرت ایگوی پایین تجربه می‌کنند و به طور انعطاف‌پذیری با مطالبات متغیر و بی‌ثبات

References

1. Gonczarowski YA, Nisan N, Ostrovsky R, Rosenbaum W. A stable marriage requires communication. *Games and Economic Behavior*. 2019;118:626-47. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0899825619301034> <https://doi.org/10.1016/j.geb.2018.10.013>
2. Hamidi E, Manshaee GR, fard FD. The impact of logotherapy on marital satisfaction. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2013;84:1815-9. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042813019125> <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.07.040>
3. Nurhayati S, Faturochman F, Helmi A. [Marital quality: A conceptual review. *Buletin Psikologi*]. 2019;7:109-24. https://www.researchgate.net/publication/337759107_Marital_Quality_A_Conceptual_Review <https://doi.org/10.22146/buletinpsikologi.37691>
4. Aazami Y, Motamedi A, Foroughinejad E, Jalalvand M, Sadr MM. [Role of personality characteristics, religious attitude and source of individual control in the quality of retired people's marital relationships]. *Aging Psychology*. 2016;2(3):205-15. https://jap.razi.ac.ir/article_618.html?lang=en <https://doi.org/10.21859/jgn.3.2.46>
5. Elahif H, Ghamari M, Zaharakar K. [The effectiveness of group treatment of "Acceptance and Commitment Therapy (ACT)" on marital intimacy of female teachers]. *Journal of Health Promotion Management* 2019;8(1):12-20. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?ID=703447>
6. Sarhadi M, Navidian A, Fasihi Harandi T, Ansari moghadam AR. [Comparing quality of marital relationship of spouses of patients with and without a history of myocardial infarction]. *Journal of Health Promotion Management* 2013;2(5):39-48. <https://www.sid.ir/fa/Journal/ViewPaper.aspx?ID=487204>
7. Swensen CH, Eskew RW, Kohlhepp KA. Five factors in long-term marriages. *Lifestyles*. 1984; 7 (2): 94-106. <https://doi.org/10.1007/BF00981911>
8. Baumeister RF, Bratslavsky E, Muraven M, Tice DM. Ego depletion: Is the active self a limited resource? *Journal of Personality and Social Psychology*. 1998;74(5):1252-65. <https://psycnet.apa.org/record/1998-01923-011> <https://doi.org/10.1037/0022-3514.74.5.1252>
9. Besharat MA. [Development and validation of Ego Strength Scale: A preliminary study]. *The Journal of Psychological Science*. 2017;15 (60):445-67. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?ID=481838>
10. Shokri A, Shafiabadi A, dokaneheiefard F. [Structural modeling of ego strength on job success with mediation of marital satisfaction and self-esteem]. *Counseling Culture and Psychotherapy*. 2021;12(45):213-38. https://qccpc.atu.ac.ir/article_10752.html
11. Sivandian M, Besharat MA, Habibi Asgarabad M, Moghadamzadeh A. [The moderating role of ego strength on the relationship between attachment styles and marital adjustment]. *Community Health*. 2016;3(1):41-53. <https://www.sid.ir/en/Journal/ViewPaper.aspx?ID=508871>
12. Orkibi H, Ronen T. [Basic psychological needs satisfaction mediates the association between self-control skills and subjective well-being]. *Frontiers in Psychology*. 2017;8:936. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2017.00936/full> <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00936>
13. Naemi A. [Relationship between basic psychological needs satisfaction with resilience and marital satisfaction in teachers]. *International Journal of Educational and Psychological Researches*. 2018;4(2):78-83. https://www.ijepjournal.org/citation.asp?issn=2395-2296;year=2018;volume=4;issue=2;spage=78;epage=83;aulast=Naemi;aid=IntJEducPsycholRes_2018_4_2_78_237298
14. Schutte NS, Malouff JM. Basic psychological need satisfaction, affect and mental health. *Current Psychology*. 2021;40(3):1228-33. <https://doi.org/10.1007/s12144-018-0055-9>
15. Zareenejad F, Mirhashemi M. [The comparison of basic psychological needs, affect regulation in runaway girls and normal girls. *Pathology, Counseling and Family Enrichment*]. 2016;2(1):26-38. <http://fpcej.ir/article-1-115-en.html>
16. Deci EL, Ryan RM. Self-Determination Theory. In: Wright JD, editor. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*. 2nd edition. Oxford: Elsevier; 2015. <https://doi.org/10.1016/B978-0-08-097086-8.26036-4>

17. Bravo IM, White Lumpkin P. The complex case of marital infidelity: An explanatory model of contributory processes to facilitate psychotherapy. *The American Journal of Family Therapy*. 2010; 38 (5):421-32. <https://doi.org/10.1080/01926187.2010.522491>
18. Beck AM, Robinson JW, Carlson LE. Sexual intimacy in heterosexual couples after prostate cancer treatment: What we know and what we still need to learn. *Urologic Oncology: Seminars and Original Investigations*. 2009;27(2):137-43. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1078143907003213?via%3Dihub> <https://doi.org/10.1016/j.urolonc.2007.11.032>
19. Kline RB. *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. New York, NY, US: Guilford Press; 2016. [https://www.scirp.org/\(S\(czeh2tfqyw2orz553k1w0r45\)\)/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=2326083](https://www.scirp.org/(S(czeh2tfqyw2orz553k1w0r45))/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=2326083)
20. Spanier GB. Measuring dyadic adjustment: New scales for assessing the quality of marriage and similar dyads. *Journal of Marriage and the Family*. 1976;38(1):15-28. <https://psycnet.apa.org/record/1977-00122-001> <https://doi.org/10.2307/350547>
21. Cuenca Montesino ML, Graña Gómez JL, Peña Fernández ME, Andreu Rodríguez JM. Psychometric properties of the Dyadic Adjustment Scale (DAS) in a community sample of couples. *Psicothema*. 2016;25(4):536-41. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24124789/>
22. Chiara G, Eva G, Elisa M, Luca R, Piera B. Psychometrical Properties of the Dyadic Adjustment Scale for measurement of marital quality with Italian couples. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2014;127:499-503. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042814023891> <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.03.298>
23. Molazadeh J, Mansour M, Ezhehei J, Kiamanesh A. [Coping styles and marital adjustment among martyrs' children]. *Journal of Psychology*. 2002;6(23):255-77. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?id=39134>
24. Isanezhad O, Ahmadi SA, Bahrami F, Baghban-Cichani I, Farajzadegan Z, Etemadi O. [Factor structure and reliability of the Revised Dyadic Adjustment Scale (RDAS) in Iranian population]. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*. 2012;6(2):55-61. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24644483/>
25. Gagné M. The role of autonomy support and autonomy orientation in prosocial behavior engagement. *Motivation and Emotion*. 2003;27(3):199-223. <https://doi.org/10.1023/A:1025007614869>
26. Johnston MM, Finney SJ. Measuring basic needs satisfaction: Evaluating previous research and conducting new psychometric evaluations of the Basic Needs Satisfaction in General Scale. *Contemporary Educational Psychology*. 2010;35(4):280-96. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0361476X10000111> <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2010.04.003>
27. Besharat MA, Ranjbar Kolagari E. [The Basic Needs Satisfaction in General Scale: Reliability, validity, and factorial analysis]. *Quarterly of Educational Measurement*. 2013;4(14):147-68. https://jem.atu.ac.ir/article_90.html?lang=en
28. Tajrishi KZ, Besharat MA, Pourbohloul S, Larijani R. Psychometric properties of a Farsi version of the Basic Needs Satisfaction in General Scale in a sample of Iranian population. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2011;30:221-5. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042811018696> <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.10.044>
29. Besharat MA. Construction and evaluation of Ego Strength Scale. Research Report. Tehran: University of Tehran 2007. <https://cws.ut.ac.ir/projects>
30. La Guardia JG, Patrick H. Self-determination theory as a fundamental theory of close relationships. *Canadian Psychology*. 2008;49(3):201-9. <https://psycnet.apa.org/fulltext/2008-10897-005.html> <https://doi.org/10.1037/a0012760>
31. Pavey L, Greitemeyer T, Sparks P. Highlighting relatedness promotes prosocial motives and behavior. *Personality and Social Psychology Bulletin*. 2011; 37 (7):905-17. <https://doi.org/10.1177/0146167211405994>
32. Patrick H, Knee C, Canevello A, Lonsbary C. The role of need fulfillment in relationship functioning and well-being: A self-determination theory perspective. *Journal of Personality and Social Psychology*. 2007;92(3):434-57. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17352602/> <https://doi.org/10.1037/0022-3514.92.3.434>

33. Rahmatian F, Hashemian SS, Borjali A, Habibi M. [The relationship between perception of fathering with object relations and defense mechanisms]. *Police Medicine*. 2016;5(1):17-29. <https://www.sid.ir/en/Journal/ViewPaper.aspx?ID=508109>
34. Mansouri J, Besharat MA, Gharibi H. [Predicting mindfulness levels according to ego strength]. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*. 2019;8(6):45-50. <http://frooyesh.ir/article-1-1254-en.html>
35. Besharat MA, Asadi MM, Gholamali Lavasani M. [The mediating role of ego strength in the effects of dimensions of perfectionism on anxiety symptoms]. *Positive Psychology Research*. 2017;2(4):1-18. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?ID=604869>
36. Teimourpour N, Besharat MA, Rahiminezhad A, Hossein Rashidi B, Gholamali Lavasani M. [Investigation of the relationship between attachment styles and ego-strength with adjustment to infertility in women referring to Valie-Asr Reproductive Health Research Centre (Tehran Imam Khomeini Hospital) in 2014]. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*. 2015;14(1):15-24. <http://journal.rums.ac.ir/article-1-2386-en.html>